

Kurs mod Catalonien

Fra strøtanke til virkelighed

**En optakt til en kunstrejse til Catalonien som
Tornbjerg Kirke arrangerer 14.-21. april 2012**

Vagn Frausing, 7. april 2012

Hvor skal vi NU tage hen?

En gruppe af sognebørn i Tornbjerg Sogn foretog i foråret 2010 en belærende, men alligevel fornøjelig kunstrejse til Nederlandene. Næppe var vi kommet hjem fra den vellykkede tur, før der rejste sig spørgsmålet: Hvor skal vi hen næste gang?

En dag spurgte Lars Bisgaard mig henslængt: Hvad med Catalonien, kunne det ikke måske komme på tale som et passende mål for en rejse for sognebørnene? Og han tilføjede: Måske var det noget for dig at lede turen?

Jeg smelter altid når nogen udtrykker interesse eller sympati for Catalonien, som er mit andet fædreland. Her blev jeg ydermere beåret af den utilslørede tillid til mine evner udi kunsten at formidle catalansk kultur til tornbjergske sognebørn. Men jeg havde alligevel en indvending: Vore sognerejser plejer at have et klart fokus på religiøs kunst og arkitektur fra en bestemt periode. Og netop mht. det aspekt er jeg ikke særlig velbevandret.

Lars havde svar på min indvending: Vi kan da bare kringle det sådan at jeg tager mig af det kunsthistoriske, og så tager du dig af det nutidige.

Og det lød jo besnærende.

På en sognerejse i folkekirkeligt regi sættes der selvfølgelig også fokus på teologiske problemstillinger. Men her har Lars jo en hustru og sognebørnene en pastor som med legende lethed kan tage sig af dette aspekt. Helle bliver sat på en nem og taknemmelig opgave, - ja, det er den rene barneleg. For hendes publikum består jo stort set af opvakte og hengivne sognebørn som år ud og år ind har opbygget evnen (og lysten!) til at indsuge pastorindens visdomsord og få masser af vitaminer vredet ud af dem.

En praktisk detalje: Når der i denne tekst siges 'jeg' betyder det Vagn Frausing. Ordet 'vi' omfatter også Helle Anker Bisgaard og Lars Bisgaard, bare for at der ikke skal være tvivl. Alt efter sammenhængen kan 'vi' også referere til hele vores gruppe.

**Vi hyggede os rigtig på turen til Nederlandene i 2010.
Mon vi kan gentage succesen?**

Belært blev vi også, jo vist!

første reaktion fra flere sider. Hovedstaden er jo det der straks popper op, når man tænker på at rejse til et land. Og Barcelona er da bestemt en spændende by som absolut er en rejse værd, ingen tvivl om det. Men det er trist at hovedstæderne sætter sig på det hele. For i mange tilfælde er der uden for hovedstaden masser af fascinerende rejsemål. Således også i Catalonien.

Planlægningen fik fra første færd konkrete konturer, for jeg havde en del idéer til indkvartering og til hovedlinjerne for hvad vi skulle se. Disse idéer udspringer af personlige oplevelser. Vi må jo huske på at vi har at gøre med et land som for mig ikke er udland - det er mit andet fædreland.

Fra strøtanke til rejseplan

Ikke så snart var idéen blevet luftet som uformel strøtanke, før der viste sig en overvældende interesse. Så det hele gik hurtigt op i en højere enhed. Tornbjerg Kirke satte rejsen på programmet og fastsatte **tidspunktet: 14.-21. april 2012.**

Lige som ved de tidligere rejser har vi forud for turen arrangeret en **studiekreds**. Vi har haft fem studieaftener hvor vi har fordybet os i såvel indholdsmæssige som praktiske emner.

”Så skal vi vel til Barcelona?”, lød den

Dernæst er deltagernes ønsker og idéer blevet indarbejdet under vore studieaftener. Dermed ligger de store linjer ligge nu fast. Men turens forløb hverken kan eller skal planlægges til mindste detalje.

Denne brochure skal informere om hvordan vores rejse kommer til at forløbe og hvad vi formentlig kommer til at se. Spørgsmål kan stilles til planlægningskomitéen (Helle, Lars og Vagn). Os finder du i deltagerlisten på arket *Praktiske oplysninger*. Jeg har desuden lavet brochuren *Catalonien kalder!* der byder på generel information om det land vi skal besøge. Den har deltagerne fået uddelt og tilsendt pr e-mail, men den kan også hentes [på nettet](#).

Hvor skal vi bo?

Jeg har adskillige gange ladet mig indkvartere på [Hostal La Barretina](#) i Figueres. Det er et hotel med en hyggelig hjemlig atmosfære. Og så er det rørende billigt. Et enkeltværelse koster 32 €, et dobbeltværelse 42 €. Det er langt under vandrerhjemsniveau. Så jeg tøver ikke et øjeblik med at anbefale La Barretina som base for de tornbjergske sognebørn. Vi har reserveret hele hotellet til samtlige overnatninger.

På La Barretina er der plads til 22 af vores gruppe. De resterende 4 bliver forvist til byens mest mondæne hotel der ligger i samme gade: [Hotel Duran](#). Her er prisen noget højere: 2964 kr. for hele ugen i et dobbeltværelse. Men sammenlignet med danske forhold er det rørende billigt. Og der er selvfølgelig mere luksus, fx en hårtørrer. Så hvis nogen trænger til at blive tør bag ørerne, kan Hotel Duran helt bestemt anbefales.

Ma'

Jeg husker tydeligt hvordan det foregik når vi som børn fik præsenteret en forestående skoleudflugt. Alle sad med det samme indekstængte spørgsmål som ingen brød sig om at udtale. Hele klassen brast i latter, da der endelig var én som lukkede katten ud af sækken: Hva' skal vi ha' at spise?

Gad vidst om tornbjergske sognebørn nærer lignende bekymringer? Men lad os da bare tag fat på spørgsmålet.

Morgenmad er ikke med i prisen, men hver især betaler det der konsumeres efter regning.

Hotellet har en fremragende restaurant med moderate priser: 10 € for en tre-retters menu inkl. vin. Spisekortet finder man på deres [hjemmeside](#). De disker op med hele 5 forskellige sprog, så der skulle vel kunne findes noget som er til at forstå. Ved at sammenligne de forskellige sprogversioner vil man oven i købet kunne forbedre sit niveau i catalansk. Går man ind på spisekortet, vil man opdage at en kulmule hedder noget så enkelt som 'lluç'. Så kom ikke og sig at det er svært!

Vi må huske på at de catalanske **spisetider** er meget forskellige fra de danske:

Frokost (som er hovedmåltidet, 'dinar' på catalansk): 13-15.30

Aftensmad ('sopar'): 20-22.30

Skulle sulten melde sig uden for spisetiderne, så byder La Barretina på et udvalg af sandwich. Disse kan naturligvis også tages med på udflugt. I det hele taget er besætningen på hotellet særdeles imødekomende mht. at opfylde ethvert rimeligt ønske, når blot det udtrykkes tydeligt og på catalansk.

Et studium af catalansk kokekunst kan startes [her](#). Vi rammer netop ind i sæsonen for forårsløg (calçots) som catalanerne naturligvis indtager på deres egen bagvendte måde. Jeg håber at vi kan blive udsat for en sådan [calçotada](#).

Alle taler om vejret

Selv om emnet for vores rejse ikke er vejret, men kunst og kultur, kan de fleste nok ikke undertrykke spørgsmålet: Hvordan bliver vejret mon dernede?

Jeg synes vi skal lade [statistikken](#) svare: I april er de gennemsnitlige temperaturer i Figueres 17° max., 11° min. Men oppe i bjergene er det væsentligt koldere, f.eks. Ripoll: 5° max., 0° min. Så husk overtøjet!

[Figueres](#), vores hovedkvarter

Vi får som nævnt hovedkvarter i [Figueres](#). Det er en by med 44.000 indbyggere som ligger ved foden af

Pyrenæerne. Den er mest kendt for [Dalí-museet](#) som vi selvfølgelig får lejlighed til at se. Faktisk kan Figueres også diske op med noget så fornemt som en Peters-kirke, jo vist! Og den ligger lige over for Dalí-museet. Søger man på Google finder man [et link](#) som oven i købet er på dansk. Her er der som kategori anført 'Ejendomsmægler'. Betyder det mon at kirken er til salg? – Hvorom alting er, så kan det da ikke skade at tage checkhæftet med.

Figueres er et ideelt udgangspunkt for udflugter til de mange romanske klostre og kirker i omegnen, som jo netop er et centralt emne for vores rejse.

Tornbjerg Kirke betaler vel rejsen?

Nej, det gør Kirken ikke. Men vi i planlægnings-komiteén er sluppet af sted med at holde udgifterne på et overkommeligt niveau. Vi har på nettet fundet billige og fordelagtige flybilletter.

Vi har vores egen minibus med chauffør til rådighed, både til transport til og fra lufthavnen i Barcelona, og til at køre os rundt hele ugen til vore udvalgte seværdigheder. Jeg har indgået en aftale med selskabet [Estarríol](#) der vil opfylde alle vore ønsker for den beskedne sum af 2.940 €.

Som du ser, byder vi på et højt service-niveau for de tornbjergske sognebørn, vist gør vi det! Og selvfølgelig bliver der taget særligt hensyn til os gamle.

Desværre har alle overhørt min advarsel imod at man allerede hjemmefra købte returbilletter. De af deltagerne der er blevet så begejstrede for Catalonien at de nægter at rejse hjem, står nu med en returbillet som ikke kan bruges til noget.

Hjemme i Catalonien

Vi lander i Barcelonas lufthavn lørdag den 14. april kl. 19.10, hvor vores minibus venter på os. Hvornår vi når frem til vores hotel i Figueres afhænger af om vi er forsinket, om det forløber glat med bagageudleveringen og andre uforudsigelige omstændigheder. Køreturen forventes at vare op imod to timer. Vi skulle nok kunne nå frem til aftensmaden. På hotellet er de fleksible, så de kan godt gå med til at servere sen aftensmad, når de ved vi kommer.

Vi har nu seks dage foran os hvor vi vil stifte bekendtskab med Catalonien i fortid og nutid. Ved planlægningen har vi lagt vægt på at turen skal byde på rå mængder af åndelige vitaminer for dem der måtte være modtagelige for noget sådant. Men vi forsøger samtidig at undgå at det bliver alt for stresset. Der skal også være plads til os gamle, der ikke har det så godt med et hæsblæsende tempo.

Lørdag den 21. april bliver de af deltagerne som vil gøre brug af deres returbillet fragtet i bus til lufthavnen, hvor de trætte og udmattede bliver sat på et fly til deres hjemland. De resterende, de der har slået rod og er integrationsparate, vil af Vagn Frausing få råd og vejledning i, hvordan de bedst kan tilrettelægge deres otium i deres nye hjemland, Catalonien. Måske kunne vi i fællesskab købe hotellet? – Ja, det var bare et forslag. Faktisk er det jo kun fantasien der sætter grænsen.

Hvad skal vi tage os til?

Selvfølgelig skal vi se Dalí-museet som ligger få hundrede meter fra vores hotel. Måske finder vi også tid til at besøge Dalís hjem og atelier i et fiskerleje ved Middelhavet.

Den catalanske hovedstad vil ikke blive forsømt. Faktisk har vi afsat hele to dage til Barcelona. Vi har valgt den catalanske arkitekt [Antoni Gaudí](#) som et af fokuspunkterne for vores rejse. Det kan ikke gøres på mindre end en dag. Men desværre er det ikke kun storbyens kulturværdier der lokker. Det forlyder at flere rejsefæller ønsker at få lejlighed til at klatte deres penge væk i butikker. Jeg vil ikke skjule at jeg er forarget – og så i disse krisetider!! Men planlægnings kommittéen har besluttet (jeg undlod at stemme) at der også skal levnes plads til løssluppen ødselhed. Så kom ikke og sig at vi ikke er rummelige.

Men selvfølgelig skal det hele ikke udarte til pjat og fjas. Om rejsefællerne vil det eller ej, så SKAL vi ud og se på romansk kirke- og klosterarkitektur. Dertil har vi afsat tre udflugter.

Planlægning

Vi har udpeget et par vigtige udflugtsmål for hver dag - det som vi kører efter. Dernæst er der en del spændende seværdigheder på vejen som vi alt efter omstændighederne kan dvæle mere eller mindre ved. Vi kommer i nærheden af adskillige byer og landsbyer som er et besøg værd, selv om de måske ikke kan diske op med en enkelt markant seværdighed. Hvor meget vi når af det afhænger selvfølgelig af forløbet for den enkelte udflugt. Vi skal selvfølgelig også afsætte tid til at spise. Vi har fundet nogle gode, men ikke alt for dyre, restauranter, hvor vi bestiller plads i forvejen. Man kan selvfølgelig også holde sulten fra døren med lavere udgifter, f.eks. ved at tage sandwich med fra hotellet.

Vi har kastet os ud i det halsbrækkende vovestykke det er at forudsige tidsforbruget for hver enkelt udflugt og for hver enkelt aktivitet. Vi har fastsat hvornår vi hver dag skal af sted og giver et bud på hvornår vi kan forvente at være hjemme. Tidsplanen er i nogen grad fleksibel, men i visse tilfælde, f.eks. hvor vi har bestilt tid på en restaurant, er det vigtigt at vi er der til tiden. Altså: der fordres et minimum af **disciplin**, jo vist! Men for de fleste i vores gruppe skulle det vist ikke være noget problem. Vi gik jo i skole i de gode gamle dage, da rundbordspædagogikken endnu ikke havde gjort sit indtog.

I programmet nedenfor har jeg angivet afstande og tidsforbrug for de enkelte strækninger. Betyder det virkelig at Vagn Frausing har begivet sig til Catalonien for at prøvekøre og opmåle strækningerne i hver enkelt udflugt, vil nogen måske spørge. – Nej, jeg har tyet til højteknologiske opfindelser så som internet og Google. Dette nymodens djævelskab udgør faktisk et særdeles nyttigt redskab mht. at planlægge en udflugt. Man kan finde afstanden i tid og km mellem to vilkårlige lokaliteter. Man kan også finde åbningstiderne på diverse seværdigheder, så vi ikke risikerer at skulle banke febrilsk på en låst klosterdør.

Lige som i Danmark er de fleste seværdigheder lukket om mandagen, så det må vi tage bestik af i planlægningen. Det er mærkeligt at de ikke kan finde ud af at fordele det lidt.

Nedenfor finder du to udgaver af vores program. Først en oversigt med tidsplan, hvor vi fastsætter afgangstid og formodet tid for hjemkomsten. Dernæst er der en omfattende beskrivelse af alt det spændende vi skal se.

Afgangstiden burde nogenlunde kunne planlægges. Den afhænger af deltagernes disciplin (åh nej, nu igen!). Hver dag spiser vi morgenmad fra når hotellets restaurant åbner kl. 8 (måske før) indtil bussen afgår. Enhver kan frit disponere over tiden, sove længe, sidde og snakke eller gå lidt rundt i byen. Men det er vigtigt at **alle er ved bussen** til den fastsatte afgangstid.

Hjemkomsten er det derimod vanskeligere at forudse. De fleste dage vil der være tid til et tiltrængt hvil inden aftensmaden der serveres fra kl. 20. For det meste vil vi nok spise sammen i hotellets [restaurant](#), men der vil også være mulighed for at afprøve andre af [byens restauranter](#), f.eks. [L'ou D'or](#) (Det betyder *Guldægget*, der er lukket om søndagen).

De 6 udflugter dag for dag – et overblik over det praktiske

1. Søndag den 15. april:

Vi begynder forsigtigt og er på bustur i nærområdet. Vi kører igennem naturparken *Cap de Creus* hvor vi besøger klostret Sant Pere de Rodes og måske Dalís hjem og atelier i Portlligat (tel. 972 251 015, Åbningstid: 10.30-18, lukket om mandagen). Vi spiser frokost på restauranten [Sa Farigola](#) i Cadaqués (tel. 972 259 225 - 687 871 320, sa-farigola@hotmail.com).

Vi har bestilt tid og skal have valgt retter fra menukortet.

Hvis tiden tillader det, vil vi på hjemvejen besøge middelalderbyen [Castelló d'Empúries](#).

Vi må huske på at La Barretinas restaurant er lukket om søndagen. De mener at de har krav på hvile en gang om ugen. Så vi må indtage morgenmaden på en restaurant i nærheden.

Vi har fundet en løsning på aftensmaden. Vi har reserveret plads på den italienske restaurant **Fiore** (tel. 972 510 297) der ligger lige over for vores hotel. Løgssuppen kan varmt anbefales!

Bussen kører: 10.30

Ankomst til Sant Pere de Rodes: 11.15 Afgang: 13.00

Frokost på Sa Farigola i Cadaqués: 13.45

Afgang fra Cadaqués: 16.15

Forventet hjemkomst: 19.30

Køretid i bus: 1 t 45 min. Kørte km: 88

2. Mandag den 16. april:

Vi besøger den fascinerende middelalderby Besalú og to berømte klostre i Pyrenæerne. Vi spiser frokost i Ripoll på restaurant *La Trobada* (tel. 972 702 353)

Bussen kører: 9.30

Ankomst Besalú: 10.15 Afgang: 12.00

Frokost i Ripoll: 13.30

Klostret Santa Maria: 15.00

Klostret Sant Joan

de les Abadesses: 16.30 Afgang: 17.15

Forventet hjemkomst: 19.00

Køretid i bus: 3 t Kørte km: 166

3. Tirsdag den 17. april:

Vi tilbringer dagen i Figueres, så vi skal ikke med bus. Om formiddagen skal vi se Dalí-museet ([åbningstid](#): 9.30-18, tel. 972 677 500). Vi har bestilt billetter. Vores reservations-nummer er A134355B. Hver billet koster 8 €.

Vi mødes ved museet: 9.30 Besøget forventes afsluttet kl. 12.00

Resten af dagen tilbringes på egen hånd.

Et besøg på Ferran-slottet er en mulighed, [åbningstid](#): 10.30-18. Frokosten kan indtages på slottets restaurant.

4. Onsdag den 18. april:

Turen går til Nordcatalonien på den franske side af den kunstige grænse. Der er meget at se, så programmet er lidt presset. Vi vil besøge klostrene Santa Maria de Serrabona og Sant Martí del Canigó og den gamle fæstningsby Vilafranca del Conflent. Hvis tiden tillader det, besøger vi yderligere et kloster.

Adgangen til vores hovedattraktion Sant Martí del Canigó er lidt bøvlet. Bussen kan ikke køre helt op til klostret. Vi bliver smidt af 1,6 km derfra. Den sidste strækning er stejl, der er en stigning på 300 m. Men den skulle, alt efter den enkeltes kondition, kunne tilbagelægges på 40 min. Gangbesværede og dovne kan blive transporteret i jeep. Besøget forventes at vare 1 time. Publikum bliver lukket ind hver hele time. Vi kan nå frem til kl. 14 eller kl. 15.

Bemærk: Vi skal huske at have vand med, for der findes ikke drikkevand, hverken på stien derop til eller på klostrets område.

Der er meget vi skal se i løbet af dagen, så en sandwich fra hotellet må nok gøre det ud for frokost. Men efter besøget på de to klostre, får vi nok tid til at daske lidt rundt i Vilafranca, hvor vi får lejlighed til at stille sulten på det legendariske creperi *La Forge d'Auguste*.

Bussen kører: 9.30

Ankomst til Serrabona: 11.00

Ankomst til parkeringspladsen i Castell de Vernet: 14.00

Vi går op til Sant Martí del Canigó. Dårligt gående tilbydes transport i jeep.

Vi lukkes ind i klostret: 15.00 Besøget varer 1 time. Herefter går vi eller køres tilbage til bussen.

Vi mødes ved bussen: 16.45

Ankomst til creperiet i Vilafranca: 17.00

Afgang fra Vilafranca: 18.30

Forventet hjemkomst: 20.00

Køretid i bus: 3 t Kørte km: 218

5. Torsdag den 19. april:

Vi tager til Barcelona for at besøge museet MNAC (tel. 936 220 360. Det står for: Museu Nacional d'Art de Catalunya. Her finder man angiveligt den største samling af romansk billedkunst i verden.

Om eftermiddagen tager vi på Picasso-museet (tel. 932 563 000). Men man kan i stedet vælge at se byen på egen hånd og dermed få mulighed for at klatte tid og penge væk, hvis man har talent for den slags.

Bussen kører: 9.00

Ankomst til kunstmuseet MNAC: 11.30

Afgang fra MNAC: 13.30

Frokost på restauranten [Basílico](#) (tel. 934 237 376): 14.00

Afgang fra restaurant: 15.15

Ankomst til Picasso-museet: 15.45

Afgang fra Barcelona: 17.30

Forventet hjemkomst: 20.00

Køretid i bus: 3½ t Kørte km: 300

Bemærk: udflugterne til Barcelona er nærmest umulige at forudsige i længde og varighed. Google angiver 138 km, 1 time og 29 min. hver vej. Men dertil skal lægges kørsel rundt i byen, og vi kan risikere at sidde fast i trafikpropper.

6. Fredag den 20. april:

Vi tager atter til Barcelona for at studere Antoni Gaudís arkitektur.

Vi **skal** være ved restaurant [La Rita](#) (tel. 934 872 376) kl. 13, ellers bliver det umuligt at finde plads til 26. Man kan ikke bestille plads.

Bussen kører: 9.00

Ankomst ??:

Frokost på restaurant *La Rita*: 13.00

Afgang fra restaurant: 14.15

Ankomst til Güell-parken: 15.45

Afgang fra Barcelona: 17.30

Forventet hjemkomst: 20.00

Køretid i bus: 3½ t Kørte km: 300

Hvad skal vi se? - Uddybende bemærkninger til programmet

I dette afsnit vil jeg ikke plage sognebørnene med flere formaninger om disciplin. Derimod vil vi straks lade mundvigene vende opad, for vi vil nu kaste et blik på alt det spændende vi skal se.

Som du ser, er teksten forsynet med talrige **links**. Jeg anbefaler at du klikker på dem, så du har lidt basisviden med hjemmefra. Dermed får du mulighed for at stille et par kvikke spørgsmål, så vi der leder turen får et kvalificeret modspil. Husk på at i vore dage skal alt være interaktivt, selvfølgelig skal det **det**!

1. Søndag den 15. april (88 km, 1 t 45 min.):

Bjerg og hav – det kunne være en passende overskrift til dagens udflugt. Vi besøger spændende steder i nærområdet, især klostret Sant Pere de Rodes der ligger 25 km fra Figueres. Ruten vi har valgt er lidt længere, fordi vi tillader os et par svinkeærinder.

På vej til Sant Pere de Rodes kommer vi forbi landsbyen [Vilabertran](#) (3 km, 8 min. - linket er på tysk, undskyld!). Der finder vi det romanske kloster [Santa Maria de Vilabertran](#) fra det 11. århundrede. Linket er på catalansk, men Wikipedia byder på versioner på både aragonsk og spansk for dem der måtte have lettere ved at læse disse sprog – Hvis det heller ikke hjælper dig, så klik [HER](#) hvor du kun finder billeder. [Åbningstid](#): 10-13.30 og 15-17.30, lukket mandag.

Har du nogensinde set et værk af Dalí fra da han var 9 år ung? Dette er et landskabsmaleri der netop har titlen [Vilabertran](#).

Dernæst kommer vi til den lille by [Perelada](#) (+ 4 km, 5 min.). Der er en hyggelig atmosfære og flere seværdige bygningsværker fra forskellige perioder. For nogen vil det navnkundige kasino måske være den vigtigste seværdighed. Har man heldet med sig her, får man lommerne fyldt med gysser, så der bliver endnu mere at gøre godt med når man skal ud og klatte sine penge væk i butikker.

Det er med vilje at jeg ikke har givet noget link til kasinoet.

Vi passerer Garriguella og Vilajuïga og når frem til [Sant Pere de Rodes](#) (+ 21 km, 5 min.) der ligger 512 m over havet. [Åbningstid](#): 10-17, lukket mandag.

Klostret nævnes i kilderne så tidligt som 878. Det danner udgangspunkt for en pilgrims-rute der har forbindelse til camino-en som ender i Santiago de Compostela. Har du mod på pilgrimsvandring, kan du formentlig få nyttige oplysninger i Informationen.

Benediktiner-klosteret [Sant Pere de Rodes](#)
ved Costa Brava

Når vi har fået set klostret, stiger vi igen på bussen og kører ned til [El Port de la Selva](#) (+ 10 km, 15 min.) ved Middelhavet. Byen er et ucharmerende turistcenter, men turen dertil er enestående. Havet fremstår virkelig så blå som på postkortene. Faktisk troede jeg tidligere at postkortets farver var manipulerede.

Da det nok er for koldt til at gå i vandet, vil vi ikke opholde os ved den kedelige badeby. Vi kører straks videre, tværs gennem halvøen [Cap de Creus](#) der rummer en gigantisk naturpark af samme navn. Vi kommer igen frem til Middelhavet, til [Cadaqués](#) (+ 13 km, 16 min.), hvor vi spiser på *Sa Farigola*, en restaurant med en hyggelig gårdhave.

Her kommer der også masser af turister. Der er 2.600 fastboende, men i højsæsonen er der 10 gange så mange. Det lykkes dog ikke turisterne at få bugt med byens uforlignelige charme. Den gamle bys krogede gader med de karakteristiske hvide huse emmer af atmosfære. På det højeste punkt finder man den gotiske kirke Santa Maria. Den byder på en barok altertavle, der er af en sådan kaliber at man tillader sig at forlange en klatskilling for at tænde lyset, så man kan nyde synet i ganske få sekunder. Så du skal have en håndfuld mønter parat, hvis du vil kunne betragte pragtstykket i ro og mag. Men husk: hver gang du kaster en mønt i boksen, støtter du den katolske kirke!

Byvandringen kan bestemt anbefales, men der er stejlt, så har du svageligt bentøj vil det nok være lidt af en prøvelse. Så mens de seje prøver kræfter med de stejle gader, vil andre måske unde sig et velfortjent hvil på Bar Melitón hvor man kan nyde en forfriskning (de byder på lokale vine), måske ledsaget af en tapa. Som sagt, bliver der taget hensyn til os gamle – vist gør der det!

Bar Melitón ligger ved havnepromenaden med flot udsigt over havet. Forhåbentlig tillader vejret at vi sidder udendørs. I sin tid var caféen samlingssted for store kulturpersonligheder som Dalí, Picasso og Miró. I vore dage skal man nok ikke sætte snuden op efter at møde større ånder end Vagn Frausing, som af og til aflægger caféen et besøg, og så må man jo nøjes med det.

Har vi en umættelig appetit på Dalí, har vi mulighed for at se hans [hjem og atelier](#) i [Portlligat](#). Vi kører op over et bjerg, og så er vi der (+ 1 km, 3 min.). Det var her han iscenesatte sine rablende udskejelser i selskab med sine glamourøse venner. En billet koster 11 € - 8 € med rabat. Man skal nok ikke regne med at Dalianske udskejelser er inkluderet i prisen. Besøget forventes at vare 50 min.

Det viser sig at betingelserne for et besøg er lige så finurligt kringlede som kunstneren selv. Vi skal bestille i forvejen. Billetterne skal hentes en halv time før, ellers bliver de solgt til anden side. Grupper bliver kun lukket ind i partier på højst 8 af gangen med 10 minutters interval. Måske skal vi opgive det. Eller også kan en gruppe af særligt interesserede tage til Portlligat, mens resten nyder et måltid på en hyggelig restaurant eller tøffer rundt på strandpromenaden i Cadaqués.

På turen tilbage til Figueres kommer vi forbi [Roses](#) og middelalderbyen [Castelló d'Empúries](#) (+ 26 km, 36 min.). Måske er det nu blevet mørkt, så jeg kan forestille mig at middelalderbyen fremtræder særlig stemningsfyldt i aftenbelysning.

Malerisk, nærmest daliansk, er dette scenario med de mørke, tunge skyer. Vi må dog håbe at vejret viser sig fra en mildere side, når vi besøger Cadaqués.

[Basilica de Santa Maria](#) er et besøg værd. Fliserne foran hovedindgangen er revnede. Kan nogen mon gætte hvorfor? Jeg udlover et glas ægte [cava](#) fra Perelada til den der finder løsningen. Skulle de mouserende dråber ikke falde i vinderens smag, kan gevinsten ombyttes til en anden forfriskning. Dog vil jeg understrege at [Coca-Cola-koncernens](#) produkter ikke kommer på tale.

Efter 10 km og 20 min. er vi tilbage i Figueres.

2. Mandag den 16. april (166 km, 3 t):

Vi skal besøge området [Ripollès](#) i Pyrenæerne som gør sig til af at være Cataloniens vugge. Området byder på et overflødelighedshorn af romansk kunst og arkitektur. Vi har naturligvis sat os for at vi vil se det hele. Det når vi nok ikke, og så må vi jo se hvad vi kan nå.

Det første ophold bliver i [Besalú](#) (+ 25 km, 27 min.) som er en af Cataloniens bedst bevarede middelalderbyer. Den har en fin middelalderlig bro over floden, der løber gennem byen.

[Miniature-museet](#) (Åbningstid: 10-19). Det skulle angiveligt være nærmest umuligt for en kamel at slippe igennem et nåleøje. Men det er sikkert og vist at det kan lade sig gøre i et nåleøje at indsætte en hel kamelkaravane. Måske vil du se det, før du tror det. Men så lad os da gå ind og se det! Museet stiller naturligvis et mikroskop til rådighed.

Broen over floden Fluvià i [Besalú](#), 12. årh.

Sover de mon roligt om natten?

Vi fortsætter vores tur mod Cataloniens hjerte. Vi kommer forbi [Castellfollit de la Roca](#) (+ 22 km, 24 min.). Husene står helt ud til kanten af den lodrette klippe. Man fornemmer at de kunne styrte i afgrunden hvert øjeblik. Men så vidt jeg ved er det aldrig sket – endnu.

Det fascinerende syn kan nydes fra bussen, så vi behøver ikke gøre ophold. Vi fortsætter mod [Ripoll](#) (+ 37 km, 39 min.) hvor vi har bestilt frokost på restaurant [La Trobada](#) kl. 13.30. De disker op med en buffet med catalanske specialiteter. Med en buffet sparer vi tid, for vi skal ikke vente på at få maden bestilt og serveret. Måltidet er ikke gratis, men rørende billigt. For den ubetydelige klatskilling af 14 € kan man vælge mellem et udvalg af forretter med salat,

pasta og grønsager, og et antal hovedretter med kød, fisk og tilbehør. Blandt desserterne bør fremhæves den karakteristiske [crema catalana](#). Har du hang til det søde, er der her noget at komme efter.

Efter måltidet bliver der nok tid til at tøffe lidt rundt i byen. I to minutters gåafstand fra vores restaurant ligger Benediktinerklostret [Santa Maria](#), (åbningstid: 10-13 og 15-19). Der mødes vi ved indgangen kl. 15. Besøget forventes at kunne gøres på en time.

Klostret blev grundlagt i slutningen af det 9. århundrede af [Guifré el Pilós](#) (Vilfred Hårfager). Hertug af Barcelona (878-897) var en af hans mange titler. Man støder på hans navn igen og igen når man studerer Cataloniens tidlige historie.

Omkring kl. 16.30 skulle være fremme ved dagens andet kloster [Sant Joan de les Abadesses](#) (+ 10 km, 12 min.). Indtil 945 var det det eneste kvindekloster i området. Åbningstid: 10-14 og 16-18.

Vælger vi den korteste vej tilbage, er vi fremme ved [Castellfollit de la Roca](#) efter 26 km og 30 min.

Frem og tilbage skulle jo være lige langt, så efter 46 km og 47 min. er vi tilbage i Figueres, ca. kl. 19.

3. Tirsdag den 17. april: Figueres

På vore gamle trætte fødder skal vi bare traske et par hundrede meter fra vores hotel for at nå frem til [Dalí-museet](#) som ubestrideligt er byens vigtigste seværdighed. Her bliver vi indført i det verdensberømte bysbarns liv og levned. Man fremviser med stolthed én af nationens store sønner, for det var han jo. Eller var han? Hvis man med 'nationen' mener Catalonien, er det nok tvivlsomt.

Karrieren startede godt for [Salvador Dalí](#) (1904-89). I 1928 var han med til at underskrive [Det surrealistiske Manifest](#), en klar progressiv udmelding. Manifestet kaldes også kaldt *Det gule Manifest* (Manifest Groc). Det var skrevet på gult papir og det var affattet på catalansk.

Men allerede i 1938 blev Dalí ekskluderet af surrealistgruppen, pga. sine [politiske sympatier](#) for general [Franco](#). Betyder det så at han støttede diktaturet? – Selv påstod han at han bare var en upolitisk *traditionalist* (sådanne plejer at være spanske snarere end catalanske!).

Med det spirende demokrati efter Francos død (nov. 1975) måtte Salvador Dalí vel have et forklaringsproblem. Men han red stormen af, i kraft af sin uforlignelige humoristiske sans. Han havde et naturtalent for at få humoren over på sin side.

Jeg så selv i biografen en filmsekvens hvor han (på catalansk) nedtoner sin rolle under diktaturet. Han skøjtede ekvilibristisk hen over det hele. Alle i salen lå flade af grin. I et splitsekund kom vi til at føle at vi stod ansigt til ansigt med én af den catalanske nations store sønner.

Salvador Dalí i selskab med sin magtfulde ven

[Salvador Dalí](#) holdt med de forkerte. Men hans fandenivoldske friskhed og frækhed afvæbnede kritikerne så de blev lamslåede og målløse. De døde (næsten) af grin.

Dalí-museet er støvsuget for referencer til Franco-sympatierne. Men måske er det absurd at forlange at museer af denne karakter skal diske op med lidet flatterende aspekter ved den berømthed, som museet ser det som sin opgave at hylde.

Her er [et par citater](#) der illustrerer Dalís barokke humor:

"Den eneste forskel på en sindssyg og mig er, at jeg ikke er sindssyg".

"Den eneste forskel på surrealistene og mig selv er, at jeg er surrealist."

Menneskeligt kan Dalí vist (i hans sene periode) betegnes som en skiderik. Men det rækker ikke ved hans position som én af de allerstørste i det 20. århundredes malerkunst. Og **det** formår museet til fulde at dokumentere.

[Sant Ferran slottet](#)

Figueres byder på en seværdighed som indtil for nylig var nærmest ukendt. Slottet [Sant Ferran](#) ligger på en høj i udkanten af byen. Herfra har man en flot udsigt over omgivelserne – man kan skelne de forskellige bjergtinder i Pyrenæerne. Slottet var nærmest ukendt i offentligheden til trods for at vi angiveligt har at gøre med Europas største fæstningsanlæg. Og mega-stort, det er det. Opførelsen blev påbegyndt i 1753. Fæstningsanlægget skulle kompensere for de fremskudte bastioner som Spanien mistede da Nordcatalonien i 1659 blev afstået til Frankrig. Uden for slottet finder man mindesmærker for et par af nationens helte. Gæt selv hvilken nation der her er tale om.

[Museu de l'Empordà](#) byder på en spændende samling af catalansk kunst op gennem tiden. Åbningstid: tir-lør 11-19, søn 11-14.

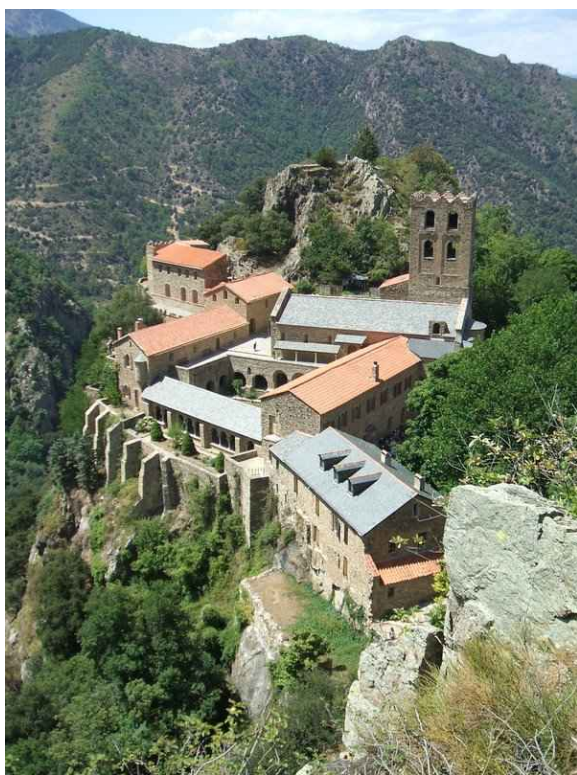
Ydermere byder Figueres på to museer som jeg aldrig har besøgt, fordi de ikke forekommer spændende. Men spændende er de måske for dem der interesserer sig for de pågældende emner: [legetøj](#) og [teknik](#).

4. Onsdag den 18. april (218 km, 3 t og 7 min.):

Turen går til [Nordcatalonien](#). Området blev ved [Pyrenærfreden](#) i 1659 af Spanien afstået til Frankrig. Under den franske besættelse fik catalanerne kærligheden at føle. I kraft af brutal undertrykkelse i form af rundhåndet anvendelse af fysisk vold, lykkedes det centralmagten næsten at få det catalanske sprog udraderet, så der i dag kun er få procent der taler det. Det er selvfølgelig ærgerligt for de af sognebørnene der har gjort sig den ulejlighed at få tilegnet sig en basal beherskelse af sproget. Derimod har kulturen vist sig at være mere livskraftig. De sprudlende catalanske traditioner lever mange steder i bedste velgående.

Det er paradoksalt og tankevækkende, at i et land som Frankrig med en solid demokratisk tradition har der altid hersket kummerlige vilkår for de nationale mindretal. I det totalitære Spanien har mindretallene faktisk klaret sig bedre.

Bemærk: Den franske administration har en mani med at forvanske de catalanske stednavne. Men vil I vide hvad lokaliteterne virkelig hedder, skal I lytte til mig, for jeg bruger selvfølgelig de korrekte historiske navne.

Sant Martí del Canigó

Der er tre klostre og en gammel fæstningsby som det er værd at se. Men tiden er knap, så vi når nok kun to af klostrene.

Vi sætter kursen mod [Santa Maria de Serrabona](#) (76 km, 1t 21 min). Klostret betegnes som et mesterværk i romansk arkitektur og skulptur. Se en video [her](#). [Åbningstid](#): 10-18.

[Cornellà de Conflent](#) (+ 37 km, 47 min). Her finder man den romanske [Santa Maria kirke](#).

Vi når frem til landsbyen [Castell de Vernet](#) (+ 5 km, 8 min.). Derfra går vi eller bliver kørt i jeep til klostret [Sant Martí de Canigó](#) der ligger 1094 m over havet. [Åbningstid](#): 10-12 og 14-17, mandag lukket.

Klostret blev opført i 1009. Det ligger ved foden af [Canigó](#). Det er et af de højeste bjerge i Pyrenæerne og et nationalt symbol for Catalonien. Ifølge legenden blev bjerget første gang besteget af Peter den Store af Aragonien i 1285. I nyere tid er bjerget blevet besteget af selveste Vagn Frausing. Den legendariske bedrift er ikke nogen legende – det er ganske vist! Det skal indrømmes at nævnte bjergbestiger var betydeligt yngre og et par lispund lettere end den der her og nu skriver disse linjer.

Efter besøget på de to klostre vil vi puste ud i den charmerende middelalderby [Vilafranca de Conflent](#) (9 km, 12 min.). Der kan vi måske finde lidt at spise, f.eks. på creperiet La Forge d'Auguste. Vilafranca er i sin helhed en arkitektonisk perle. Nævnes skal især den romanske kirke [Sant Jaume](#).

Byen er omgivet af et fæstningsanlæg som indgår i en række af 12 befæstninger som er opført for at forsvare Frankrigs ydergrænse. De blev alle tegnet af [Seigneur de Vauban](#) (1644-1707). [Vauban fæstningsanlæggene](#) blev i 2008 sat på [UNESCOs verdensarvsliste](#). Anlægget i Vilafranca blev opført som et led i bestræbelserne på at fastholde Nordcatalonien som en umistelig del af det franske fædreland. Et patriotisk forsvarsværk, jo vist!

Vi mangler at se endnu et spændende kloster, [Sant Miquel de Cuixà](#) ([åbningstid](#) 9.30-11.50 og 14-17). Det er tvivlsomt om vi når at se det. Måske kan vi nå et kort besøg på vejen ud.

Vælger vi den nemmeste vej tilbage, løber turen op i 108 km og 1 time og 29 min.

5. Torsdag den 19. april (138 km, 1 time og 29 min. – hver vej):

Vi kunne sagtens fylde et par uger med spændende seværdigheder i Barcelona. Så vi der har en seriøs tilgang til vores rejse kan sagtens finde på noget at tage os til. Men selvfølgelig står det da enhver frit for i stedet at fjolle rundt og klatte sine penge væk i butikker.

Vi tager til Barcelona for at besøge museet [MNAC](#) (Museu Nacional d'Art de Catalunya). Der vil vi se den enestående samling af nedtagne romanske kalkmalerier og andet kirkeinventar fra nedrevne kirker i Pyrenæerne. [Åbningstid](#): tir-lør 10-19, søn 10-14.30, mandag lukket.

Om eftermiddagen besøger vi [Picasso-museet](#) som afgjort er et besøg værd. [Åbningstid](#): 10-20, mandag lukket. [Pablo Picasso](#) (1881-1973) var ikke catalaner – han var født i Malaga i Andalusien. Men alligevel er han catalanernes kæledægge. For da han boede i [Barcelona](#) (1895-1904) i sin 'blå' periode, blev han fuldstændig integreret i samfundet og han fik hurtigt lært det catalanske sprog som han brugte flittigt. Han var en fremtrædende personlighed i byens kulturliv. Med andre ord: Han fremtræder som en rollemodel. I modsætning til sin kunstner-kollega Salvador Dalí forblev han hele livet en svoren modstander af general Franco og hans diktatur.

6. Fredag den 20. april (138 km, 1 time og 29 min. – hver vej):

Vi tager atter til Barcelona, denne gang for at studere [Antoni Gaudís arkitektur](#). Men man kan også vælge at fjolle rundt på egen hånd for at klatte resten af sine penge væk. Faktisk giver Barcelonas mondæne strøg Passeig de Gràcia plads til begge interesser. Seriøse kunst-elskere kan fordybe sig i Gaudís arkitektur, mens de knap så seriøse i turbo-fart kan få deres spareskillinger sat i omløb i gadens fashionable butikker.

Arkitekten [Antoni Gaudí](#) (1852-1926) er den ypperste repræsentant for den retning der i Catalonien kaldes *modernisme*. Den svarer omtrent til [Jugendstil](#) og *Art nouveau*. Den bør ikke forveksles ved det vi i Danmark forstår ved [modernisme](#), en betegnelse som vi anvender i meget bredere forstand (det omfatter noget så forskelligt som Danske Banks rædsel af et højhus i Odenses centrum og Jørgen Utzons operahus i Sydney).

[La Sagrada Família](#) ([åbningstid](#): 9-20) er ubetinget hans betydeligste værk. Han arbejdede selv på værket i 40 år, og der bygges stadig. Ingen ved hvornår det bliver færdigt – mange tvivler på at

Gaudí tegnede ikke kun huse. Her ses en detalje fra en gadelyste på [placa Reial](#) i Barcelona

Casa Milà er nok Gaudí's mest kendte beboelseshus

det nogensinde sker. Det er for længst blevet til en talemåde for noget der trækkes i langdrag at sige at "det varer lige så længe som La Sagrada Família".

Det siges at kirken ikke er særlig spændende inden i, og da tiden er knap, kører vi nok bare forbi. Men på [hjemmesiden](#) kan man blive vist rundt i kirken af et avanceret program. Man kan overalt zoome ud og ind, så man kan studere detaljer efter eget valg.

På Barcelonas mest mondæne strøg [Passeig de Gràcia](#) og nærliggende gader finder man fem huse tegnet af Gaudí:

På nr. 41 [Casa Amatller](#) – på nr. 43 [Casa Batlló](#) ([åbningstid](#): 9-21). De ligger ganske tæt ved vores restaurant *La Rita*.

På nr. 92 [Casa Milà](#) som populært kaldes *La Pedrera* (Stenhuset).

Palau de la Música er en af Barcelonas mest markante modernistiske bygninger, men det er ikke af Gaudí.

Barcelona, kosmopolitisk og (stadig) catalansk

I virkeligheden er Barcelonas største seværdighed nok byens sprudlende byliv. [Ramblaen](#) strækker sig fra den gamle havn til byens store centrale plads, [Plaça de Catalunya](#). De 1,2 km byder på en enestående atmosfære med en mangfoldighed af gadehandel, spøjse optrædende, alskens godtfolk med fantasifulde indfald. Det er altid spændende at slentre op og ned af Ramblaen, om man så har været der nok så mange gange.

Men jeg må selvfølgelig også nævne lomme- og tricktyvene. Hvis jeg glemte at advare mod dem, kunne jeg måske pådrage mig et erstatningskrav. Det er jo trods al mig der kender byen, så jeg er selvfølgelig forpligtet til at udsende alle relevante advarsler. For der lurar mange farer for naive og godtroende turister i den catalanske hovedstad, vist gør det! Faktisk har jeg en gang hørt om en dansk sognepræst der kom frygtelig galt af sted.

Til mit forsvar vil jeg fremføre at det faktisk var mig der insisterede på at begrænse de tornbjergske sognebørns ophold i Barcelona, og foreslog at vi i stedet skulle hjemsøge knap så faretruende egne.

De mange farer til trods bør man ikke snyde sig for den fascinerende oplevelse det er at slentre rundt i Barcelonas gamle bykerne. Picasso-museet ligger i et charmerende kvarter. Kun et stenkast fra museet finder man én af Barcelonas markante kirker, i gotisk stil, [Santa María del Mar](#).

Lige i nærheden finder vi et monument for de patrioter der faldt på ærens mark, til forsvar for Catalonien under Den [Spanske Arvefølgekrig](#). Det skete i skæbneåret 1714 hvor Catalonien for alvor mistede sin selvstændighed. Stedet hedder [Fossar de les Moreres](#). Det giver os en patriotisk fjer i hatten hvis vi kan henvise til at vi har besøgt dette sted og at vi forstår den alvor det udstråler.

Den gamle [katedral](#) der ligger i yderkanten af det gotiske kvarter ([Barri Gòtic](#)) er bestemt et besøg værd. I dette kvarter finder man også [Plaça de Sant Jaume](#). Her finder man [rådhuset](#) til den ene side og det catalanske regeringssæde ([Palau de la Generalitat](#)) på den anden.

[Casa Vicens](#) på Carrer de les Carolines, 18–24 og [Casa Calvet](#) på Carrer de Casp, 48.

Det er vist de færreste der er klar over at også bænkeene på Pg. de Gràcia er tegnet af Gaudí. Dem må vi endelig ikke overse!

Tæt på Ramblaen finder man [Palau Güell](#).

[Parc Güell](#) ligger ikke langt fra Pg. de Gràcia, [åbningstid](#): 10-20

Der findes i Barcelona mange markante [modernistiske bygningsværker](#) af andre arkitekter. Især bør nævnes [Palau de la Música](#) (Musikpalæet) af [Lluís Domènech i Montaner](#).

Det er ikke alle fantasifulde udskejelser der er lige kønne. Men spøjst, det er det.

Kan du SÅ komme i gang med at læse!

Bedst som jeg sidder og redigerer disse skrivelser til rejsefællerne, kan det ske at jeg i et splitsekund pludselig bliver grebet af sygelig selvkritik. Jeg spørger mig selv, om jeg måske overbebyrder sognebørnene med alt for voldsomme mængder af læsestof. Men så kommer jeg til at tænke på, at de fleste af vore rejsefæller er gamle mennesker, der gik i skole i de gode gamle dage, da børnene fik lært at læse. Det betyder vel at rejsefællerne efterspørger tekstmængder af en helt anden størrelsesorden??

Anne-Lise gjorde i en tidlig fase opmærksom på at skønlitteraturen kunne være en vigtig kilde til at forstå et land. Og hun tilbød oven i købet at hun ville gå i gang med at opspore relevant litteratur. Indtil videre er det ikke blevet til så meget. Men heldigvis har vi fået forstærkning fra Diana Coromines, en fremtrædende dansktalende catalanist. Hun gør opmærksom på forfatteren [Albert Sánchez Piñol](#). Hele to af hans romaner er oversat til dansk. Hun har sat det på sin dansksprogede [internet-side](#) om Catalonien. – Diana Coromines, tænker du måske, hende kender jeg da ikke noget til. Nej, men det kommer du sikkert til, for Diana har lovet at hun gerne vil møde os i Barcelona og pusle lidt om os gamle.

Det vi ikke når

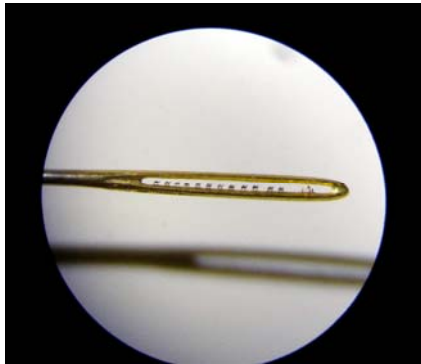
Vi kan ikke leve uden at gå glip af noget. Det gælder også for vores rejse til Catalonien. Der er masser af spændende seværdigheder som vi ikke kan få plads til i programmet. Skulle vi jamre over det, fik jammeren ingen ende.

Den mest beklagelige forsømmelse er nok [klostret i Montserrat](#). Det er enestående ud fra en religiøs, politisk, samfundsmæssig og landskabelig betragtning.

Hvor finder man Cataloniens hjerte?

Hvis et enkelt sted skulle udpeges som Cataloniens hjerte, kunne dette kloster være et godt bud. Her holdt man, vist nok som det eneste sted i Catalonien, messen på catalansk op igennem Franco-tiden. Det kunne lade sig gøre fordi klostret befandt sig uden for den statslige katolske kirkes struktur.

Hvad skal det mon forestille?